

WSTĘP	9
Rozdział 1	
PRAWNE INSTRUMENTY OCHRONY RYNKU UBEZPIECZENIOWEGO	11
1. Ekonomiczna ochrona rynku ubezpieczeniowego	12
2. Administracyjna ochrona rynku ubezpieczeniowego	14
3. Prawnokarna ochrona rynku ubezpieczeniowego	18
3.1. Odpowiedzialność za prowadzenie działalności ubezpieczenio- wej lub brokerskiej bez zezwolenia (art. 90f)	20
3.2. Odpowiedzialność za działanie na szkodę zakładu ubezpieczeń (art. 90g)	21
3.3. Odpowiedzialność za wykonywanie czynności agenta ubezpie- czeniowego bez uprawnienia zakładu ubezpieczeń (art. 90h) ...	23
3.4. Odpowiedzialność za wprowadzenie w błąd organu nadzoru (art. 90i)	24
3.5. Odpowiedzialność za bezprawne używanie nazwy wskazującej na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej lub brokerskiej (art. 90j)	25
3.6. Odpowiedzialność za niepowiadomienie o utracie zezwolenia, likwidacji lub upadłości zagranicznego zakładu ubezpieczeń (art. 90k)	25
3.7. Ocena obowiązujących regulacji prawnych	26
4. Prawnokarna ochrona działalności ubezpieczeniowej w świetle projektowanej ustawy o działalności ubezpieczeniowej	27
4.1. Odpowiedzialność za wykonywanie czynności ubezpieczenio- wych bez zezwolenia (art. 238)	29

4.2. Odpowiedzialność za ogłaszanie nieprawdziwych danych albo przedstawianie takich danych organowi zakładu ubezpieczeń, władzom państwowym lub osobie powołanej do rewizji (art. 240) ...	32
4.3. Odpowiedzialność za niezgłoszenie wniosku o upadłość zakładu ubezpieczeń (art. 242)	32
4.4. Podsumowanie	33

Rozdział 2 :

IDENTYFIKACJA ZAGROZEŃ RYNKU UBEZPIECZENIOWEGO

1. Typizacja przestępstw ubezpieczeniowych	35
1.1. Umyślne spowodowanie zdarzenia ubezpieczeniowego	39
1.2. Upozorowanie zdarzenia ubezpieczeniowego	41
1.3. Inne formy zagrożeń zakładów ubezpieczeń i rynku ubezpieczeniowego	44
2. Analiza zagrożeń rynku ubezpieczeniowego poprzez typologię przestępstw	50
3. Podsumowanie	53

Rozdział 3

EKONOMICZNE SKUTKI PRZESTĘPSTW

UBEZPIECZENIOWYCH	63
1. Wprowadzenie	63
2. Straty ekonomiczne z tytułu przestępstw ubezpieczeniowych	71
3. Wpływ przestępstw ubezpieczeniowych na wynik finansowy sektora ubezpieczeń	77
4. Wpływ przestępstw na wysokość składki ubezpieczeniowej	81

Rozdział 4

MECHANIZMY PRZESTĘPNEJ DZIAŁALNOŚCI

UBEZPIECZENIOWEJ I SPOSOBY PRZECIWDZIAŁANIA IM	89
1. Wprowadzenie	89
2. Mechanizmy przestępne w ubezpieczeniach komunikacyjnych	92
2.1. Przeniesienie podstawy do zgłoszenia roszczeń za powstałą szkodę	92
2.2. Zawarcie umowy ubezpieczenia po szkodzie (antydatowanie polisy)	96

2.3. Sfingowanie kradzieży pojazdu samochodowego	96
2.4. Zawyżanie kosztu naprawy uszkodzonego pojazdu	100
3. Mechanizmy przestępne w ubezpieczeniach mienia	101
3.1. Podpalenia ubezpieczonego mienia	101
3.2. Pozorowanie kradzieży z włamaniem oraz rabunku	102
3.3. Pozorowanie wypadku środka transportu, kradzieży ładunku bądź rabunku	104
4. Mechanizmy przestępne w ubezpieczeniach umów ratalnych i leasingowych	104
5. Mechanizmy przestępne w ubezpieczeniach na życie i następstw nieszczęśliwych wypadków	106
6. Zorganizowane formy przestępnej działalności ubezpieczeniowej	108

Rozdział 5

EKONOMICZNE I PRAWNE ŚRODKI ZAPOBIEGANIA

PRZESTĘPCZOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ	111
1. Wprowadzenie	111
2. Ekonomiczne środki zapobiegawcze	115
2.1. Udział własny ubezpieczonego	115
2.2. Franszyza	117
2.3. System bonus-malus	118
3. Prawne środki zapobiegawcze	119
4. Omówienie prawnych i ekonomicznych środków zapobiegawczych w wybranych rodzajach ubezpieczeń	122
4.1. Obowiązkowe ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mecha- nicznych	122
4.2. Ubezpieczenia autocasco	128
4.3. Ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku	134
4.4. Ubezpieczenia mieszkań	135
4.5. Ubezpieczenia domków letniskowych oraz mienia ruchomego	136
5. Podsumowanie	138

Rozdział 6

ZWALCZANIE PRZESTĘPCZOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ

1. Wprowadzenie	139
2. Zadania sektora ubezpieczeń	144

2.1. Rozpoznawanie symptomów przestępstw ubezpieczeniowych	144
2.2. Ustalanie źródeł dowodowych	148
2.3. Techniki dochodzeniowe w ujawnianiu przestępstw ubezpieczeniowych	151
3. Współpraca zakładów ubezpieczeń z organami ścigania	153
3.1. Prawne i praktyczne możliwości wymiany informacji	154
3.2. Współdziałanie zakładów ubezpieczeń z organami ścigania w procesie dowodzenia przestępstw ubezpieczeniowych	160
4. Współpraca zakładów ubezpieczeń z innymi organami	162
5. Podsumowanie	163
ZAKOŃCZENIE	165
ANEKS	
Rozwiązania prawne i instytucjonalne w zakresie zwalczania przestępczości ubezpieczeniowej w USA	173
BIBLIOGRAFIA	189